

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Α' Νηστειών

/ [Επικαιρότητα](#)

Πρωτότυπο Κείμενο

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὕρισκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὃν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῇν, εἰδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὅψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας, καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Νεοελληνική Απόδοση

Εκείνο τον καιρό, ο Ιησούς αποφάσισε να πάει στη Γαλιλαία. Βρίσκει τότε το Φίλιππο και του λέει: «Έλα μαζί μου». Ο Φίλιππος καταγόταν από τη Βηθσαϊδά, την πατρίδα του Ανδρέα και του Πέτρου. Βρίσκει ο Φίλιππος το Ναθαναήλ και του λέει: «Αυτόν που προανήγγειλε ο Μωυσής στο νόμο και οι προφήτες, τον βρήκαμε· είναι ο Ιησούς, ο γιος του Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ». «Μπορεί από τη Ναζαρέτ να βγει τίποτα καλό;» τον ρώτησε ο Ναθαναήλ. «Έλα και δες μόνος σου», του λέει ο Φίλιππος. Ο Ιησούς είδε το Ναθαναήλ να πλησιάζει και λέει γι' αυτόν: «Να ένας γνήσιος Ισραηλίτης, χωρίς δόλο μέσα του». «Από πού με ξέρεις;» τον ρωτάει ο Ναθαναήλ. Κι ο Ιησούς του απάντησε: «Προτού σου πει ο Φίλιππος να έρθεις, σε είδα που ήσουν κάτω απ' τη συκιά». Τότε ο Ναθαναήλ του είπε: «Διδάσκαλε, εσύ είσαι ο Υιός του Θεού, εσύ είσαι ο βασιλιάς του Ισραήλ». Κι ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Επειδή σου είπα πως σε είδα κάτω από τη συκιά, γι' αυτό πιστεύεις; Θα δεις μεγαλύτερα πράγματα απ' αυτά». Και του λέει: «Σας βεβαιώνω ότι σύντομα θα δείτε να έχει ανοίξει ο ουρανός, και οι άγγελοι του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν πάνω στον Υιό του Ανθρώπου».

Σχολιασμός

Η Κυριακή αυτή, η πρώτη των Νηστειών, είναι αφιερωμένη στους ιερούς αγώνες και τη νίκη της Ορθοδοξίας. Ειδικότερα, γιορτάζουμε την αποκρυστάλλωση της αλήθειας της Εκκλησίας μας από την Ζ' Οικουμενική Σύνοδο και την αναστύλωση των ιερών εικόνων, μετά την πολυώδυνη περίοδο της εικονομαχίας που για περισσότερα από εκατό χρόνια ταρακουνούσε ισχυρά την ενότητα των πιστών. Έτσι σήμερα, στη λιτάνευση των ιερών εικόνων, γίνεται δέηση υπέρ πάντων «των της Ορθοδοξίας προμάχων ευσεβών βασιλέων, αγιωτάτων πατριαρχών, αρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ομολογητών...» και ο λαός, μ' ένα στόμα, αναφωνεί: «Αιωνία η μνήμη» (βλ. Συνοδικόν Ορθοδοξίας).

Η Εκκλησία, μέσα από την ευαγγελική διήγηση, μας προβάλλει ως υπόδειγμα ορθής ομολογίας και πίστης το παράδειγμα του Φίλιππου και του Ναθαναήλ. Ακόμη, με τη σημερινή ευαγγελική περικοπή μας διαβεβαιώνει ότι ο Χριστός προσκαλεί όλους μας κοντά Του, φτάνει εμείς να αποδεχτούμε την αγάπη Του ακολουθώντας τα χνάρια των αγίων που η ορθόδοξη πίστη ανέδειξε, αναδεικνύει και θα αναδεικνύει. Ο Ιησούς Χριστός, καθώς βρίσκεται στη Γαλιλαία, βρίσκει το Φίλιππο, τον οποίο καλεί στο αποστολικό αξίωμα με δύο μόνο λέξεις: «Ακολουθεί μοι». Ο Φίλιππος, που πολύ πιθανόν να είχε πληροφορηθεί για τον Κύριο από τους συμπολίτες του Ανδρέα και Πέτρο, αμέσως αποδέχεται το κάλεσμα. Αξιοπρόσεκτη είναι η αυθόρμητη κίνηση του Φίλιππου να μεταγγίσει την πίστη του και τη χαρά της πιο

πάνω συνάντησης στο Ναθαναήλ, αναφωνώντας: «Ὦν ἔγραψε Μωυσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν...». Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος αναφέρει χαρακτηριστικά: «Βλέπεις πόσο ἐπιμελημένη σκέψη εἶχε (ὁ Φίλιππος) καὶ πόσο συχνά μελετοῦσε τὰ γραπτά τοῦ Μωυσῆ καὶ περίμενε τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ; Διότι τὸ «Εὐρήκαμεν» ἀνῆκει σὲ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος πάντοτε ζητεῖ» (Υπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο, ομιλία Κ'). Τὸν ἴδιο ζήλο στὴ μελέτῃ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν εἶχε καὶ ὁ Ναθαναήλ καὶ γι' αὐτὸ ὁ Φίλιππος συνδέει τὴ δική του μαρτυρία με τὴ Γραφή, ὥστε νὰ τὴν καταστήσῃ πλήρως ἀξιόπιστη.

Ὁ Ναθαναήλ, ὅταν ἀκούει ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατάγεται ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ, ἀπορεῖ, πρῶτον ἐπειδὴ ἡ πόλις αὐτὴ εἶχε κακὴ φήμῃ ἐξαιτίας τῶν πολλῶν ἐθνικῶν ποὺ κατοικοῦσαν ἐκεῖ καὶ δεύτερον ἐπειδὴ οἱ προρρήσεις τῶν προφητῶν δήλωναν ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ γεννιόταν στὴ Βηθλεέμ. Βέβαια, ἡ ἀπορία τοῦ αὐτοῦ δὲν δηλώνει ἀπιστία, ἀλλὰ ἀνυπόκριτη ἐπιθυμία νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια. Ὁ Φίλιππος με τὴ σειρά του, ποὺ βίωσε προ ολίγου τὴ θεϊκὴ δύναμη καὶ χάρις τοῦ Κυρίου, ἀντὶ νὰ προσπαθήσῃ με τὸ ὁποιοδήποτε λογικὸ ἐπιχείρημα νὰ πείσῃ τὸ Ναθαναήλ, λέει πρὸς αὐτὸν τρεῖς λέξεις: «Ἐρχου καὶ ἴδε».

Ὁ Ναθαναήλ, ὁ ὁποῖος ἔχει μεγάλη προσδοκία γιὰ τὴν ἔλευση τοῦ Μεσσία, ἀκολουθεῖ ἀμέσως τὸ Φίλιππο καὶ πηγαίνουν πρὸς τὸν Ἰησοῦ. Πρὶν καλὰ καλὰ φτάσουν κοντὰ Του, ὁ Κύριος ἀπευθύνεται πρὸς τὸ Ναθαναήλ καὶ λέει: «Νὰ ἓνας γνήσιος Ἰσραηλίτης, χωρὶς δόλο μέσα του». Ὁ Ναθαναήλ, χωρὶς καθόλου νὰ υπερηφανευθεῖ ἀπὸ τὸν τόσο μεγάλον ἔπαινον, συνεχίζει τὴν προσπάθειά του νὰ ἐξετάσῃ με ἀκρίβεια ἀν αὐτὸς ποὺ βρισκόταν ἀπέναντί του καὶ τοῦ μιλοῦσε ἦταν πράγματι ὁ ἀναμενόμενος Χριστὸς. Με τὴν ἐρώτησή του «πόθεν με γινώσκεις;» ἀρχίζει νὰ ἀνοίγῃ τὴν καρδιά του γιὰ νὰ δώσῃ χώρο νὰ κατοικήσῃ σ' αὐτὴν ὁ Θεάνθρωπος.

Ενῶ λοιπὸν ὁ Ναθαναήλ ἐξετάζει ὡς ἄνθρωπος, ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ ὡς Θεός: «Προτοῦ σου πει ὁ Φίλιππος νὰ ῥθεις, σὲ εἶδα ποὺ ἦσουν κάτω ἀπ' τὴ συκιά». Στὴ συζήτησιν τοῦ Φίλιππου με τὸ Ναθαναήλ ποὺ προηγήθηκε, κανεὶς ἄλλος δὲν βρισκόταν ἐκεῖ, ὅσα εἶπαν τὰ εἶπαν ἰδιαιτέρως. Ἄλλωστε, δὲν ὑπῆρχε περίπτωση υποψίας ὅτι ὁ Φίλιππος φανέρωσε κάτι ἀπὸ τὰ προηγηθέντα στὸν Κύριον, ἀφοῦ ὁ διάλογος Κυρίου καὶ Ναθαναήλ γίνεται ἐνῶ ἀκόμα ὁ Φίλιππος με τὸ Ναθαναήλ πλησιάζουν πρὸς Αὐτόν.

Τότε ὁ Ναθαναήλ ὁμολογεῖ ἀνεπιφύλακτα, γεμάτος χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση: «Διδάσκαλε, ἐσύ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐσύ εἶσαι ὁ βασιλιάς τοῦ Ἰσραὴλ». Αὐτὴ ἡ ὁμολογία ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ Μεσσίας ποὺ προσδοκοῦσε ὁ κόσμος, δὲν διαφέρει καὶ πολὺ ἀπ' τὴν ὁμολογία τοῦ Πέτρου «συ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος» (Ματθ. 16,16) περίπου μιὰ τριετία μετὰ. Ἐντούτοις, ἡ προσθήκη τοῦ Ναθαναήλ «συ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ» μικραίνει κάπως τὸ μέγεθος τῆς

ομολογίας, αφού ο Ιησούς Χριστός είναι βασιλιάς όλης της ανθρωπότητας και όλων των ορατών και αοράτων δημιουργημάτων.

Η ευαγγελική περικοπή τελειώνει με μια προαγγελία του Κυρίου για όσα είχαν να δουν οι μαθητές κοντά Του: ως Υιός του Θεού έφερε τόσο κοντά τον ουρανό και τη γη, που τώρα οι άγγελοι έρχονται ανάμεσα στο Θεό και τους ανθρώπους, σαν τότε με την κλίμακα που είδε στο όνειρό του ο Ιακώβ (Γέν. 28, 12). Άγγελοι Τον διακονούν μετά τη νηστεία και τη νίκη Του κατά του Διαβόλου (Ματθ. 4, 11), άγγελοι Τον ενισχύουν στη Γεθσημανή (Λουκ. 22, 43), άγγελοι παρίστανται στην Ανάστασή Του (Ιω. 20, 12) και άγγελοι υπηρετούν στην Ανάληψή Του (Πρ. 1, 10).

Ο Φίλιππος και ο Ναθαναήλ αξιώθηκαν να συναντήσουν, να γνωρίσουν και να ακολουθήσουν τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό. Πώς όμως μπορούμε κι εμείς μαζί τους να γνωρίσουμε αληθινά και να συναντήσουμε προσωπικά το Χριστό; Πρώτιστα, επιβάλλεται δια του αγίου βαπτίσματος να ενταχθούμε οργανικά στο σώμα Του, την κιβωτό της σωτηρίας, την Εκκλησία Του. Εκεί, να ενστερνιστούμε την ορθή πίστη, την οποία οι Οικουμενικές Σύνοδοι δια των αγίων Πατέρων μας παρέδωσαν και ταυτόχρονα να μετέχουμε ακόρεστα στα θεία μυστήρια και ειδικά στη Θεία Ευχαριστία. Επιπλέον, ας μελετούμε επιμελώς το λόγο του Θεού, τόσο την Αγία Γραφή όσο και τα διάφορα εκκλησιαστικά κείμενα. Τέλος, ας προσπαθούμε να πορευόμαστε κατά το θέλημα του Θεού στο δρόμο των αρετών και της άδολης αγάπης. Τότε θα μπορούμε να διακηρύττουμε προς όλες τις κατευθύνσεις το «έρχου και ίδε» που ο Φίλιππος είπε στο Ναθαναήλ, ή αλλιώς το «γεύσασθε και ίδετε ότι χρηστός ο Κύριος» του 33ου Ψαλμού. Τότε θα δούμε πραγματικά τον ουρανό ανοιγμένο και τους αγγέλους του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν, τότε θα μπορέσουμε να βιώσουμε τη χάρη και τη χαρά του Αναστάντος Κυρίου, τότε με αληθή γνώση εμπειρίας θα διατρανώνουμε: «Αύτη η πίστις των ορθοδόξων, αύτη η πίστις την οικουμένην εστήριξε!»

